

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K
sbpe@sum.dk, sum@sum.dk

Høringssvar vedrørende Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien

FOA – Fag og Arbejde takker for interessen, og vil meget gerne benytte lejligheden til at kommentere nærværende høringsforslag om anvendelse af tvang i psykiatrien.

FOA – Fag og Arbejde er tilfredse med, at psykiatrien får større prioritet i det samlede sundhedsvæsen. Ligesom fokus er på at sikre den enkeltes behov med respekt og værdighed, hvorfor tvang aldrig må erstatte omsorg, behandling eller pleje og altid skal hvile på mindste indgribendes princip. Ligeledes er der et styrket fokus på at forebygge anvendelse af tvang.

Lovens område

FOA – Fag og Arbejde finder det hensigtsmæssigt, at Loven indledes med, at indlæggelsesophold og behandling på psykiatrisk afdeling sker på baggrund af et informeret samtykke efter reglerne i kapitel 5 i Sundhedsloven, som udgangspunkt. Ligesom stk. 2 præciserer, at anvendelse af tvang er en undtagelse. Det mener vi, er et vigtigt udgangspunkt for at opfylde det fokus, som lovændringen har præciseret gennem ligeværdighed og respekt.

Vi bemærker dog, at med henvisning til kapitel 5 i Sundhedsloven, har man fortsat ikke forholdt sig til anvendelse af tvang overfor varigt inhabile, hvor der foreligger samtykke fra de pårørende, men ikke fra patienten selv jf. § 18 i sundhedsloven.

I forhold til, hvornår en patient under 18 år, ikke er i stand til at forstå konsekvenserne af sin stillingtagen, fremgår det ikke klart, hvad der skal indgå i denne habilitetsvurdering.

Dato:

26.08.2014

Sagsnummer:

14/119676

Ref.:

chbr/ebhu/ulro

FOA

Staunings Plads 1-3
1790 København V

Telefon 4697 2626
Telefax 4697 2300

Kontonr. 5301-0476807

E-mail
foa@foa.dk
a-kassen@foa.dk

www.foa.dk

- FOA – Fag og Arbejde finder det ligeledes betænkeligt, at de 15-18 årige afskæres fra lovens retssikkerhedsprincipper, da de ikke efterfølgende har mulighed for at få vurderet tvangshandlingen.

Lovens Formål

Ved tvang forstås foranstaltninger, for hvilke der ikke foreligger et informeret samtykke. Dette er ikke nyt. Men, at man vil inddrage patienten gennem forhåndstilkendegivelser om, hvilken behandling og tvangsforanstaltninger vedkommende kan have brug for i forbindelse med indlæggelsen, er nyt og forebyggende, og kan forventes også at være konfliktreducerende og dermed til gavn for såvel patienter som medarbejdere, da patienten er medinddraget i eget behandlingsforløb. Ligesom tvangsforanstaltningerne forhåbentlig vil ændre karakter til mindre indgribende jvf. Regeringens plan for psykiatri, hvor ønsket er at halvere antallet af bæltefikseringer.

Endvidere fremgår det af § 2 stk. 5, at mangel på ressourcer, normeringer eller kompetencer aldrig må være årsag til tvangsanvendelse. Når der med finansloven er afsat 50 mio.kr. årligt til nedbringelse af tvang, er det vigtigt, at huske at investere i efteruddannelse og kompetenceudvikling af medarbejderne, så de bliver absolut dygtigst til at arbejde med at inddrage patienterne i forhold til at reducere tvangsanvendelse. Dette bør ikke kun ske i forbindelse med indlæggelsen men også i samværet i hverdagen hvor medarbejdere og patienter skal samarbejde om, hvordan de kan håndtere eventuelle fremtidige konflikter, så de ikke ender i vrede, trusler og vold.

Det er forbundets holdning, at det bør være et lovkrav at medarbejdere og ledere i brancher med en konstateret voldsrisiko skal gennemgå en kvalitetssikret uddannelse i voldsforebyggelse på linje med at det i dag er lovpligtigt at man uddannes i håndtering af asbest, hvis man arbejder på byggepladser, hvor der er risiko for udsættelse for dette.

Oppegående tvangsfiksering

FOA- Fag og Arbejde har i et tidligere høringssvar fra marts 2010 kommenteret på oppegående tvangsfiksering. Nu har ordningen forløbet i næsten 4 år. Det er særligt en mindre gruppe patienter som denne del af lovforslaget retter sig mod. Vores holdning er, at tvang altid

 skal søges undgået gennem den psykiatriske kapacitet med gode normeringer, faglighed og terapiformer. Men når tvang alligevel bliver nødvendig, skal denne altid bygge på mindste middels princip og hvad der tjener den enkelte patient bedst. Evaluering af ordningen har vist, at for denne lille gruppe af meget psykisk syge patienter har oppegående tvangsfiksering været en udviklingsmulighed, hvor patienten ikke er blevet unødigt isoleret eller sløvet med medicin. Derfor ser vi gerne at ordningen fortsætter, men denne skal fortsat følges nøje og evalueres jævnligt og grundigt.

Undersøgelse af patientstuer, post og ejendele samt kropsvisitation.

Det er kendt, at der på mange psykiatriske afdelinger, er et stort problem med tilstedeværelsen af narkotika, ligesom der også forefindes våben eller andre farlige genstande. Derfor ønsker man med lov at kunne undersøge patienters ejendele, patientstuer og kropsvisitere. Etisk set, står det i modsætningen til lovens fokus omkring ligebehandling.

På den anden side fremgår det af Bekendtgørelse af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien nr. 1111 af 1. november 2006 med ændringer, af § 2a, at Sygehusmyndigheden skal sikre, at der på enhver psykiatrisk afdeling findes en skriftlig husorden, som er tilgængelig for patienterne. Dette må forudsætte, at patienterne er klar over, at der ikke må forefindes rusmidler eller våben i afdelingen, og at det er et brud på reglerne.

Vi har gennem, de seneste år set en stigning i vold mod personale indenfor psykiatri. Vold som desværre indimellem tragisk ender med dødelig udgang for medarbejderen. Derfor bliver vi nødt til at sikre arbejdsmiljøet for medarbejderne og miljøet for de øvrige patienter.

Vi vil foreslå, at lade det indgå i indlæggelsessamtalen, særligt hos patienter med kendt problematik.

Tvungen opfølgning.

FOA – Fag og Arbejde afgav i februar 2010 høringssvar på forslaget om tvungen opfølgning. På daværende tidspunkt foreslog vi, at erstatte tvungen opfølgning med en mere hensigtsmæssig udbygning og styr-

■■■■ kelse af opsøgende psykoseteams og af distriktpspsykiatrien med en tættere opfølgning på behandling af de patienter, der vurderedes at kunne komme i betragtning i forhold til brug af tvungen opfølgning efter udskrivning.

Vi mener fortsat, at det er meget voldsomt og krænkende, at en patient skal afhentes hjemme af politiet for at blive medicineret med tvang på et behandlende sygehus. Vi mener, at der fortsat skal tænkes i andre muligheder, som kan erstatte den tvungne opfølgning, med mindre patienten selv har tilkendegivet, at denne ønsker tvungen opfølgning som mulighed frem for indlæggelser.

FOA – Fag og Arbejde mener stadig, at det er nødvendigt med styrkelse af samarbejdet mellem behandlingspsykiatrien og eksempelvis distriktpspsykiatrien, de opsøgende psykoseteams, men også i forhold til borgerens egen læge og medarbejderne på bostederne, og de medarbejdere der kommer i borgerens hjem efter § 85 SEL, i forhold til at sikre, at borgeren får taget sin medicin. Der er store udfordringer med borgerens medicincompliance. Både i forhold til den enkelte patients evne eller vilje, men i særdeleshed også i forhold til ansvar og samarbejde mellem samarbejdspartnerne i forhold til patientens medicincompliance. Vi ved, at for mange borgere med psykiske lidelser resulterer den manglende medicinering i voldsomme episoder. Her kan nævnes den tragiske hændelse på Ringbo i december 2013, hvor en beboer over en længere periode ikke havde taget sin medicin, og i psykotisk tilstand slog en medarbejder ihjel.

Der er behov for, at man fra national side iværksætter en strategi, der skal sikre en mere synligt ansvarlig og en koordineret indsats på tværs af sektorgrænser og fagområder.

Venlig hilsen

Karen Stæhr
Sektorformand

■■■■